

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ КОНСЕССИЯҲО

Қонуни мазкур муносибатҳои вобаста ба консессияро танзим намуда, салоҳияти мақомоти давлатӣ, шарт ва тартиби ба консессия додани объектҳо, ҳуқуқ ва ӯҳдадорихои консессиядор, иҷро ва мӯҳлати шартномаи консессия, инчунин кафолати дастгирии фаъолияти консессиониро муайян менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- консессия (ичозат, гузафт) - (минбаъд - консессия) дар асоси шартномаи консессия бо пешниҳоди ҳуқуқи истифодабарии самараноки муваққатӣ ба консессиядор супоридани объектҳои моликияти давлатӣ, аз ҷумла: замин, сарватҳои зеризаминӣ, об, фазои ҳаво, олами набототу ҳайвонот, дигар моликияти давлатӣ ва боигарии табиӣ, ки қонунгузорӣ манъ накардааст, инчунин ҳуқуқи бунёди (сохтмони) иншооти нав аз ҳисоби консессиядор бо шартӣ дар оянда баргардонидани онҳо ба давлат;

- шартномаи консессионӣ - шартномае, ки байни конседент ва консессиядор баста шуда, дар он ҳуқуқ, ӯҳдадорӣ ва масъулияти тарафҳо, инчунин шартҳои амалишавии консессия муайян карда мешаванд;

- конседент - Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз номи он Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ баромад намуда, метавонанд фаъолиятанро тавассути мақомоти дахлдори давлатӣ амалӣ намоянд;

- консессиядор - шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ба истиснои ташкилоту муассисаҳои давлатӣ, ки ҳуқуқи консессияро тибқи шартномаи консессионӣ соҳиб шудаанд;

- объектҳои консессионӣ - объектҳои моликияти давлатӣ ва иншоотҳои, ки дар натиҷаи иҷрои шартҳои шартномаи консессия пайдо мешаванд;

- мақомоти консессионӣ - мақомоти давлатии аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ваколатдоршуда, ки ба онҳо бо тартиби муайянгардида ҳуқуқи ҳалли масъалаҳои консессия дода шудааст.

Моддаи 2. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи консессияҳо

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи консессияҳо ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин аз санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон иборат мебошад.

Моддаи 3. Принципҳои фаъолияти консессионӣ

Фаъолияти консессионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо назардошти манфиатҳои миллӣ дар асоси принципҳои зерин сурат мегирад:

- қонуният; фоидаи тарафҳо;
- дар асоси озмун интиҳоб кардани консессиядор;
- даҳолат накардан ба фаъолияти хоҷагидорӣ консессиядор, ки дар доираи талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад;
- риояи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи истифодабарӣ ва ҳифзи табиат, қабри замин, об, ҳавзаи дарёҳо ва кӯлҳо, бехатарии экологӣ ва санитарно-гигиенӣ, суғурта, таъминоти иҷтимоӣ ва ҳифзи меҳнат;
- фаъолияти озод ва шаффофи конседент ва консессиядор ҳангоми татбиқи шартномаи консессионӣ;
- таъмини истеҳсоли маҳсулоти аз ҷиҳати экологӣ бехатар, ки ба стандартҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ аст, агар санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошанд.

Моддаи 4. Муносибатҳои моликият ҳангоми фаъолияти консессионӣ

1. Ба консессия супоридани объекти моликияти давлатӣ маънои ба консессиядор додани ҳуқуқи ихтиёрдорӣ объект ва ё ҳуқуқи бемӯҳлати иҷро намудани вазифаҳои муайяни давлатиро надорад.

2. Фоидаи ҳолис, ки консессиядор дар натиҷаи фаъолияти консессионӣ мегирад, дар ҳаҷми муайянкардаи шартномаи консессия (дар шакли моликият ё маблағ) моликияти ӯ мебошад.

3. Ҷумҳурии Тоҷикистон барои харидорӣ намудани маҳсулоти истеҳсолнамудаи консессиядор ҳуқуқи бартариятнок дорад.

БОБИ 2. ИДОРАКУНИИ МУНОСИБАТҲОИ СОҲАИ КОНСЕССИОНӢ ВА САЛОҲИЯТИ МАҚОМОТИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 5. Идоракунии давлатӣ дар соҳаи муносибатҳои консессионӣ

Идоракунии давлатӣ дар соҳаи муносибатҳои консессионӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти консессионӣ амалӣ карда мешавад.

Моддаи 6. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи муносибатҳои консессионӣ мансуб аст:

- муайян намудани мақомоти консессионӣ;
- таҳияи барномаҳо оид ба самтҳои афзалиятноки фаъолияти консессионӣ;
- муқаррар намудани тартиби экспертизаи давлатии лоиҳа ва барномаҳои консессионӣ;
- муқаррар намудани тартиби бақайдгирии шартномаҳои консессионӣ ва ташкили назорати иҷрои онҳо;

- муайян намудани номгӯи объектҳое, ки ба консессия дода намешаванд ва ё ба консессия додани онҳо маҳдуд карда шудааст;

- бастанӣ шартномаҳои консессионӣ тибқи талаботи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон;

- ҳалли дигар масъалаҳои соҳаи муносибатҳои консессионӣ дар доираи талаботи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 7. Ваколати мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ

Ваколати мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар соҳаи муносибатҳои консессионӣ аз инҳо иборат аст:

- тавсиф намудани объектҳои консессионие, ки ба сармоягузoron пешниҳод мегарданд;

- ташкил ва гузаронидани озмун аз рӯи объектҳое, ки дар ихтиёри онҳо қарор доранд;

- бастанӣ шартномаҳои консессионӣ аз рӯи объектҳои консессионие, ки дар ихтиёри онҳо мебошанд;

- ҳалли дигар масъалаҳо мутобиқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 8. Ваколати мақомоти консессионӣ

Ваколати мақомоти консессионӣ дар соҳаи муносибатҳои консессионӣ аз инҳо иборат аст:

- ташкил ва гузаронидани озмунҳои консессионӣ;

- назорат ва риояи шартҳои шартномаҳои консессионӣ;

- таҳияи пешниҳодҳои консессионӣ;

- тартиб додани номгӯи объектҳои консессионӣ;

- пешбурди Феҳристи ягонаи давлатии шартномаҳои консессионӣ;

- иҷрои дигар ваколатҳое, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Чумҳурии Тоҷикистон муайян намудаанд.

БОБИ 3. ТАРТИБ ВА ШАРТҲОИ БА КОНСЕССИЯ ДОДАНИ ОБЪЕКТҲО

Моддаи 9. Таҳияи пешниҳодҳои консессионӣ

Пешниҳодҳои консессионӣ бо назардошти аҳамият ва зарурати иқтисодии объектҳои консессионӣ барои Чумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби мақомоти консессионӣ таҳия карда мешаванд. Дар пешниҳодҳо навъи фаъолият муайян карда мешавад ва он феҳристи молу мулки тахвилшавандаро дар бар мегирад.

Моддаи 10. Тартиби ба консессия додани объектҳо

1. Объектҳо дар асоси озмун ба консессия дода мешаванд. Дар мавридҳои истисноӣ бо қарори Ҳукумати Чумҳурии Тоҷикистон объектҳо дар асоси гуфтушуниди мустақими байни Ҳукумати Чумҳурии Тоҷикистон ва сармоягузорони эътимоднок ба консессия дода мешаванд.

2. Объектҳо бе озмун танҳо дар мавриди таъмини амнияти давлатӣ, манфиатҳои мудофиавии кишвар ва ё агар барои иштирок дар озмун дархости ягона ворид шуда бошад, ба консессия дода мешаванд.

3. **Тартиб** ва шартҳои гузаронидани озмун дар хусуси ба консессия пешниҳод намудани объектиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунад.

Моддаи 11. Ба имзо расонидани шартномаи консессионӣ

1. Шартномаи консессионӣ байни конседент ва консессиядор дар шакли хаттӣ ба имзо расонида мешавад.

2. Шартномаи консессионӣ масъалаҳои зайлро дар бар мегирад:

- мавзӯи шартнома;
- объектҳои консессионӣ, аз ҷумла ҳудуди қитъаҳои замин ва сарватҳои зеризаминӣ, фазои обу ҳаво;
- мӯҳлати эътибори шартномаи консессия ва оғози корҳо;
- ҳуқуқи ӯҳдадорихои тарафҳо;
- ҳаҷм ва тартиби пардохтҳои консессионӣ;
- пардохти андозҳои муқарраршуда ва дигар пардохтҳои тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- ҳаҷми сармоягузориҳои ҳарсола ва мӯҳлати ҷудо намудани маблағҳо, инчунин ҳаҷми маҳсулот мувофиқи бизнес-нақша;
- талабот оид ба ҳифзи муҳити зист, бехатарии фаъолият ва ҳифзи қаъри замин;
- ҳуқуқи тарафҳо барои дастрас намудани маълумот доир ба фаъолияти консессионӣ;
- шартҳои ҷалби қонунгузориҳои кироя, таълим, суғурта ва ҳифзи иҷтимоии онҳо тибқи талаботи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- тартиб, шароит ва мӯҳлати баргардонидани объекти фаъолияти консессионӣ;
- оқибатҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва ташкилӣ дар сурати рӯҳ додани ҳолатҳои фавқулодда ва рафънопазир;
- тартиби баррасии баҳсу мунозира ва масъулияти тарафҳо барои вайрон кардани шартҳои шартнома;
- қафолатҳои молиявӣ, суроғаҳои ҳуқуқӣ ва реквизитҳои бонкии тарафҳо; - шартҳои тағйир додан ва бекор намудани шартномаи консессионӣ.

3. Ба шартномаи консессионӣ дигар шартҳоро, ки хилофи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон нестанд, дохил кардан мумкин аст.

Моддаи 12. Пардохтҳои консессиядор

Консессиядор маблағҳои зеринро пардохт менамояд:

- пардохтҳои консессионӣ;
- маблағи бақайдгирии давлатии шартномаи консессионӣ;
- андозҳо ва дигар пардохтҳои, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст.

Моддаи 13. Мӯҳлати эътибори шартномаи консессионӣ

1. Шартномаи консессионӣ вобаста ба хусусиятҳои техникию иқтисодии объекти консессионӣ ба мӯҳлати то 49 сол имзо карда мешавад. Мӯҳлати мазкур нисбати қонҳои қанданиҳои ғойданок, ки хароҷоти зиёдро талаб намуда, давраи ҷаброни онҳо тулонӣ аст, татбиқ намегардад. Нисбат ба объектҳои алоҳида мумкин аст дар шартнома мӯҳлати дигар нишон дода мешавад, вале ин мӯҳлат наметавонад аз 99 сол зиёд бошад.

2. Баъди гузаштани мӯҳлати шартномаи консессионӣ консессиядоре, ки шартҳои шартномаро софдилона иҷро кардааст, барои тамдиди шартнома ҳуқуқи баргариантнокро соҳиб мегардад.

Моддаи 14. Ворид намудани тағйиру иловаҳо ба шартномаи консессионӣ ва қатъ кардани он

1. Ба шартномаи консессионӣ тибқи тартиби муқарраркардаи шартнома ва ё бо мувофиқаи тарафҳо тағйиру иловаҳо ворид карда мешаванд.

2. Шартномаи консессионӣ метавонад бо ризоияти тарафайн ё бо қарори суд дар ҳолати аз ҷониби яке аз тарафҳо риоя накардани шартҳои он қатъ карда шавад.

3. Амали шартномаи консессионӣ аз лаҳзаи аз Ғеҳристи ягонаи давлатии шартномаҳои консессионӣ хориҷ кардани он қатъ карда мешавад.

Моддаи 15. Гузашт кардани ҳуқуқу ӯҳдадорихо аз рӯи шартномаи консессионӣ

1. Дар мавриди азнавташкилдихии яке аз тарафҳои шартномаи консессионӣ ҳуқуқу ӯҳдадорихои он ба ворисони қонунӣ мегузаранд, агар дар қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ва ё шартномаи консессионӣ тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

2. Қисман ё пурра гузашт кардани ҳуқуқу ӯҳдадорихои консессиядор ба шахсони сеюм, инчунин супоридани объекти консессионӣ танҳо бо иҷозати Ҳукумати Чумҳурии Тоҷикистон ва ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 16. Суғурта

Консессиядор дар ғаъолияти худ талаботи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи суғуртаро риоя менамояд.

БОБИ 4. ҲУҚУҚ ВА ҮҲДАДОРИҲОИ КОНСЕССИЯДОР

Моддаи 17. Ҳуқуқҳои консессиядор

1. Консессиядор ҳуқуқ дорад:

- тибқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ва бо истифода аз талаботи шартномаи консессионӣ дар қаламрави мавриди истифодааш биною иншоот, роҳҳои ғарбӣ, роҳҳои васеи мошингард ва хатҳои алоқаи телеграфу телефон ва ғайраҳо созад;

- дар мувофиқа бо конседент ва хангоми мусбӣ будани ҳулосаи экспертизаи экологӣ ба таркиби молу мулк тағйирот дарорад, дар объектҳои консессионӣ

корҳои азнавсозӣ, васеъкунӣ ва азнавтаҷҳизонии техникиро, ки арзиши онҳоро зиёд мегардонад, анҷом диҳад;

- барои эҳтиёҷоти объекти консессионӣ ва кормандон молу мулк ва маводи зарурӣ ворид намояд; - маҳсулоти истеҳсолкардаашро содир намояд;

- аз амали ғайриқонунии мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони мансабдори онҳо, инчунин шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба суд мурочиат кунанд.

2. Консессиядор инчунин дигар ҳуқуқҳои мебошад, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст.

Моддаи 18. Ҷаҳдадорҳои консессиядор

Консессиядор ҷаҳдадор аст:

- шартҳои шартномаи консессиониро риоя намояд;

- ғаёлияти хоҷагии худро танҳо дар асоси қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаи консессионӣ амалӣ намояд;

- баҳисобгирӣ ва ҳисоботдиҳиро тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монад;

- молу мулк ва объектҳои, ки дар асоси шартнома ба ӯ дода шудаанд, дар мӯҳлати муқарраршуда ба конседент баргардонад, инчунин баъди анҷоми мӯҳлати амали шартномаи консессионӣ ва ё қатъ шудани он молу мулки худро ихтиёрдорӣ намояд;

- қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар соҳаи меҳнат, шӯғли аҳоли ва ҳифзи муҳити зист риоя намояд;

- дигар ҷаҳдадорҳои, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардааст, иҷро намояд.

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 19. Тартиби баррасии баҳсҳо

1. Баҳсҳои байни консессиядор ва конседент тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ мешаванд, агар дар шартномаи консессионӣ ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

2. Дар ҳолати ҳал нашудани баҳсҳо тарафҳо ҳуқуқ доранд, ки тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҳалли баҳсҳо ба суд мурочиат намоянд.

3. Баҳсҳои консессиядор бо шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар суд баррасӣ карда мешаванд.

Моддаи 20. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ қарор дода мешаванд.

Моддаи 21. Дар бораи аз эътибор соқит донишани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15 майи соли 1997 "[Дар бораи консессияҳо](#)" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1997, №10, мод.125) аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 22. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш.Душанбе

26 декабри соли 2011 № 783

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба қабул кардани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо" қабул карда шавад.
2. Қарори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Оиди тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо" аз 15 майи соли 1997, № 430 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1997, № 10, мод. 126) аз эътибор соқит доништа шавад.

Раиси

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ш.Зухуров

ш. Душанбе, 30 ноябри соли 2011, № 603

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи консессияҳо" баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи консессияҳо" ҷонибдорӣ карда шавад.

Раиси

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон

М.Убайдуллоев

ш. Душанбе, 15 декабри соли 2011 № 234